

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ศึกษากระบวนการผลิต ระบบการตลาด ศึกษาความเชื่อมโยงของผู้ประกอบการในโซ่อุปทานของ ประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ ของสัตว์น้ำเป้าหมายที่มีต่อชุมชนอ่าวบ้านดอน ประเมินคุณค่าของสัตว์น้ำเป้าหมายที่มีต่อคุณภาพชีวิตของ คนในชุมชนอ่าวบ้านดอน และเสนอแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรประมงให้เป็นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีขนาดตัวอย่างเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงปลากะพงจำนวน 100 ราย และเกษตรกร ทำประมงธรรมชาติจำนวน 150 ราย โดยใช้การสุ่มแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอกาบัง อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอไชยา อำเภอท่าชนะ

ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่บริเวณอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการเลี้ยงปลากะพงในกระชัง การเลี้ยงปลากะพงในบ่อดินและการทำประมงธรรมชาติ ซึ่งมีสัตว์น้ำเป้าหมายที่ศึกษาได้แก่ ปลากะพง ปลากระบอก ปลาทุบ ปลาเก๋าและหมึก การเลี้ยงปลากะพงในกระชัง มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 65 ราย มีขนาด ฟาร์ม 3 ขนาด ได้แก่ ฟาร์มขนาดเล็ก ฟาร์มขนาดกลาง และฟาร์มขนาดใหญ่ ในส่วนต้นทุนและผลตอบแทน ในฟาร์มขนาดเล็กมีต้นทุนรวม 118,341.55 บาทต่อฟาร์ม มีผลผลิตต่อรุ่น 1,434.72 กิโลกรัมต่อฟาร์ม มีรายได้ 190,200.83 บาทต่อฟาร์ม กำไรสุทธิ 71,859.28 บาทต่อฟาร์ม สำหรับฟาร์มขนาดกลางมีต้นทุนรวม 506,307.02 บาทต่อฟาร์ม มีผลผลิตต่อรุ่น 4,509.38 กิโลกรัมต่อฟาร์ม มีรายได้ 611,381.74 บาทต่อฟาร์ม กำไรสุทธิ 105,074.72 บาทต่อฟาร์ม ฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนรวม 721,008.15 บาทต่อฟาร์ม มีผลผลิตต่อรุ่น 6,790.76 กิโลกรัมต่อฟาร์ม มีรายได้ 882,798.80 บาทต่อฟาร์ม กำไรสุทธิ 161,790.65 บาทต่อฟาร์ม สำหรับการเลี้ยงปลากะพงในบ่อดินมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 ราย แบ่งขนาดฟาร์มได้ฟาร์มขนาดเล็ก และฟาร์มขนาดใหญ่ สำหรับต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลากะพงในบ่อดินของฟาร์มขนาดเล็ก มีต้นทุนรวม 299,246.50 บาทต่อฟาร์ม มีผลผลิตต่อรุ่น 2,579.31 กิโลกรัมต่อฟาร์ม มีรายได้ 371,343.26 บาทต่อฟาร์ม กำไรสุทธิ 72,096.76 บาทต่อฟาร์ม สำหรับฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนรวม 661,203.94 บาท ต่อฟาร์ม มีผลผลิตต่อรุ่น 4,430.74 กิโลกรัมต่อฟาร์ม รายได้ 672,010.34 บาทต่อฟาร์ม กำไรสุทธิ 10,806.40 บาทต่อฟาร์ม ส่วนการทำประมงธรรมชาติในพื้นที่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 ราย แบ่งเป็นเรือขนาดเล็กและเรือขนาดใหญ่ สำหรับต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำประมงธรรมชาติ เรือขนาดเล็กมีต้นทุนรวม 4,766.30 บาทต่อเที่ยว มีผลผลิต สัตว์น้ำได้เฉลี่ย 65.70 กิโลกรัมต่อเที่ยว มีรายได้ 6,142.29 บาทต่อเที่ยว กำไรสุทธิ 1,375.93 บาทต่อเที่ยว สำหรับเรือขนาดใหญ่ มีต้นทุนรวม 35,173.68 บาท ต่อเที่ยว จับสัตว์น้ำได้เฉลี่ย 659.81 กิโลกรัมต่อเที่ยว มีรายได้ 58,538.34 บาทต่อเที่ยว กำไรสุทธิ 23,364.66 บาทต่อเที่ยว ในการพึ่งพาตนเองในชุมชนอ่าวบ้านดอนโดยรวมสามารถพึ่งพาตนเองได้ ด้านคุณภาพชีวิต ของคนในชุมชนอ่าวบ้านดอนมีความพึงพอใจมากที่สุดในทุกด้าน แนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรประมงเป็น ฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยการส่งเสริมการปลูกป่าชายเลนให้มากขึ้นและการจัดสร้าง แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ มีการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ประมงในแต่ละตำบล จัดตั้งตลาดกลางการจำหน่ายสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงทั้งหมด

Abstract

The purpose of this research is to study the economic and social status of aqua cultural fishery such as snapper, and natural fishery such as, mullet, mackerel, thread-in fish and squid in the coastal fisheries of the Gulf of Bandon; study of the production and marketing system of such aqua animals; study the links of business enterprises in the supply chain of such aqua animals such as cultivated snappers, natural snapper, mullet, mackerel, thread-in fish and squid; assess the economic value of such aqua animals towards the quality of life of the people in the Bandon Gulf community and propose restoration of fishery resources as a sustainable economic base of the Surat Thani province by the extent of the population, i.e. natural fishery and aquaculture fishery, having 100 samples from natural fishery and aquaculture fishery. The region in the vicinity of Gulf of Bandon, i.e. Muang district, Kanchanadit district, Tha Chang district, Donsak district, Chaiya district, Tha Chana district, in Surat Thani province. The research conducted in both secondary and primary data collection, using questionnaires and interviews with those who were involved.

The result of the study showed that there is a fishery of target aqua animals in the area of Gulf of Bandon, Surat Thani province in traditional cages culture and in earthen ponds as well as natural fishery which has a target aqua animal of this study, namely snapper, mullet, mackerel, squid. Looking at the issues, it was found that in the sample group of cultivating snapper, The average investing cost was equivalent to 118,341.45 Baht per farm. Catching volume was 1,434.72 kilograms per farm, having the revenues of 190,200.83 Baht per farm. Net profit was 71,859.28 Baht per farm. For cultivation of Snapper in traditional cages culture of medium-sized farms, the average investment cost was 506,307.02 Baht per farm. Catching volume was 4,509.38 kg per farm, which generated a revenues of 611,381.74 Baht per farm. Net profit was 105,074.72 Baht per farm. For cultivation of Snapper in traditional cages culture of large farms, the average investment cost was 721,008.15 Baht per farm. Catching volume was 6,790.76 kg per farm. Net profit was 161,790.65 Baht per farm. For cultivation of Snapper in earthen ponds of small sized farms, The average investing cost was equivalent to 299,246.50 Baht per farm. Average total catch was 2,579.31 kilograms per farm. The average having the total revenue of 371,343.26 Baht per farm, having net income of 72,096.76 Baht per farm. For cultivating fish in earthen ponds of large farms, the average investments cost was 661,203.94 Baht per farm. Average total catch was 4,430.74 kilograms per farm Total revenue was 672,010.34 Baht per farm. Having net income of 10,806.40 Baht per farm. Whereas natural fishery in area of Bandon gulf, Suratthani Province, there are 150 samples classifying as small- sized fishing boats and big- sized fishing boats. For the costs and compensation from natural

fishery, small- sized fishing boats had total costs of 4,766.30 Baht per time with average products of aquatic animals of 65.70 kilograms per time with income of 6,142.29 Baht per time and net profit of 1,375.93 Baht per time. For big- sized fishing boats had total costs of 35,173.68 Baht per time with average products of aquatic animals of 659.81 kilograms per time with income of 58,538.34 Baht per time and net profit of 23,364.66 Baht per time. Generally, the self-reliance in the Gulf of Ban Don community as a whole can become self-reliance. The quality of life in community of Gulf of Bandon was most satisfied in all aspects and there was a guidelines for restoration of fishery resources if people in the community and all sectors in the area have knowledge, understanding and consciousness for a joint prevention, awareness and realize the importance of abundant of area and mangrove resources and the sea which will result the Gulf of Bandon become a sustainable economy base of Surat Thani province.